

Қала және институт

М. Алтынсарин елімізге

Арқалық мемлекеттік педагогикалық институты

Ал, Арқалық төңірегінде осыдан бірнеше ондаған жылдар бұрын «Қанытты металл» – алюминий кенінің шикізатының табылуы және оның жеткілікті қорын зерттеп, өндіріске енгізілуінің

туттың бар болғаны бір ғана факультеті мен үш бөлімдеріне екі жүздей ғана студент қабылданған еді. Бүгінгі таңда институтымыздың үш факультетінде он тоғыз мамандық бойынша педа-

гогтар дайындаймыз. Сырттай оқу бөлімі бар. Осы аралықта Ыбырай атамның атындағы жоғары оқу орнын жиырма мыңға жуық студент әртүрлі мамандықтар бойынша бітіріп, еліміздің барлық жерінде еселі еңбек етіп жүр, ал бүгінде, Торғай аймағындағы білім ошақтарының қарашаңырағында 1700-дей студент білім алады.

Біздің Арқалығымыз елімізде моноқалалардың есебіне жатады. Ал, қала құраушы жалғыз кәсіпорын ол – Торғай кен басқармасы екенін бәрімізде білеміз және ол мекемеде бүгінгі күні қаламыздың мыңға жуық азаматы еңбек етеді. Осы тұрғыда айтарым, біздің институтты да қала құраушы мекемелердің қатарына жатқызуға әбден болады. Институтта 360-тай адам жұ-

байлармасы бойынша еліміздің басқа педагогикалық институттарында білім алып және біздің институтқа да ол жақтан студенттер келіп білім алады.

Студенттермен жоспарлы түрде тәрбие жұмыстары жүргізіліп, қаламыздың қоғамдық жұмыстарына белсене араласуда. Біздің институттың студенттері, қол добы және күрес спортының барлық түрінен Арқалық қаласының құрама командасының негізгі мүшелері және қол жеткізген жетістіктері де баршылық.

Біздің институтымызда оқитын студенттеріміздің басым көпшілігі сырт жақтан болғандықтан, өздерінің тұрып және оқып жатқан өңірінің тарихын жете білуі үшін 2012 және 2014 жылдары Аманкелді және Жанкелден аудандарына мақсатты сапармен барып, халықпен кездесіп, өнерімізді көрсетіп қайттық. Оның сыртында, Торғай кен басқармасының бұрынғы бас геологы, ардагер Н.Бегайдаров, ардагер – маркшейдер Т.Ерназаров және қаламыздың ардагерлер Кеңесінің төрағасы К.Ақанмен кездесу ұйымдастырдық. Арқалық қаласының «Космостық гавань» екенін студенттеріміз айрықша сезіммен қабылдайды. Институт қабырғасында Ыбырай Алтынсарин музейі жұмыс істейді және оның мұрағатынан өңірдің тарихы мен ілімі туралы толық мағлұмат алуға болады.

Қала мен институтымыз өте тығыз байланыста нысыратыны айқын. Міне, сондықтан әрбір қала азаматының іс-әрекетінен, қаламыздың өсіп-өркендеуіне қосқан үлесінен Арқалық қаласының болашақ тағдыры тікелей байланысты. Өткен ғасырдың 90-шы жылдары институтымыздың тағдыры екіталай болған уақытында, қаламыздың игі жақсы азаматтарының белсенділігінің арқасында, өңірімізде педагог кадрларын дайындап жатқан жалғыз жоғары оқу орны сақталынып қалды. Міне, сондықтан да біздің институттың негізгі міндеті-студенттерге сапалы білім беріп отырып, олардың келешекте елімізге адал еңбек жасайтын азаматтар тәрбиелеп шығару, қаламыздың статусын онан әрі биіктеге беру. Ол міндет біздің қолымыздан келеріне сенімдімін. Сонымен қатар, Арқалық қаласы мен ауыл аймақтарындағы мектептерде ұстаздардың басым көпшілігі біздің түлектеріміз болғанын мақтанышымен айтамыз.

2016 жылы Арқалық қаласы өзінің 60 жылдық мерейтойын атап өткелі отыр. Қаланың өсіп-өркендеуіне орасан еңбек сіңірген мыңдаған еңбек адамдарының өмірлері мен еңбек жолдары біздің сүйікті қаламыздың тағдырымен тікелей байланысты екенін жастарға айтып және оларды отансүйгіштік бағытта тәрбиелеуге бір кісідей ат салысуға міндеттіміз.

Елбасымыздың Ұлт

Өткен ғасырда «Арқалықтың ақ таңы» өлеңін, қазақтың біртуар азаматтары Мұхтар Шаханов пен Шәмші Қалдаяқовтар Арқалық қаласының аң ұранына айналдырғаны, бізге-қала тұрғындары үшін маңызы және тәрбиелік мәні өте зор екені даусыз. Өйткені, сон-ау 1956 жылдан бастау алған кішкентай ғана жұмысшылар поселкесі, аты аңызға айналған көшбасшы азамат Оразалы Қозыбаевтың «Торғай шақырады» атты орталық «Правда» газетінің бетінде жарияланған мақаласынан кейін өзінің тарихи жалғасын тауып, жаңадан құрылған Торғай облысының орталығына және бүгінгі күні Ұлы қазақ даласында өзінің қасиеттілігімен ерекшеленген және ұлтымыздың ұлы ұлдары мен қыздарын дүниеге әкелген Торғай өлкесінің рухани астанасына айналуы кездейсоқтық емес, тарихи шындық.

өзі, ол заманда жанкештіліктен еңбек еткен Волков, Калменов, Тоқсанбаев сияқты ғалымдар мен өндіріс басшыларының орасан зор бегі деп ауыз толтырып айтуға әбден болады. Тың жерлерді игеруге келген бұрынғы Кеңес Одағының түкпір-түкпірінен келген жастардың төңірегінде ауылды мекендер салып, елімізді астық және мал өнімдерімен қамтамасыз етуі де теңдесті жоқ ерлік.

Осыдан 43 жылдан астам уақыт бұрын, Сарыарқа жерінің кіндігінде, Торғай облысы ашылып, жергілікті педагог кадрлар дайындау қажеттілігі туындағанда, сол кездегі облыс басшылары Сақан Құсайынов пен қазақтың көрнекті азаматы Өзбекәлі Жанібектің бастамасымен 1972 жылы Арқалық мемлекет-

тік оқу бөлімі бар. Осы аралықта Ыбырай атамның атындағы жоғары оқу орнын жиырма мыңға жуық студент әртүрлі мамандықтар бойынша бітіріп, еліміздің барлық жерінде еселі еңбек етіп жүр, ал бүгінде, Торғай аймағындағы білім ошақтарының қарашаңырағында 1700-дей студент білім алады.

Біздің Арқалығымыз елімізде моноқалалардың есебіне жатады. Ал, қала құраушы жалғыз кәсіпорын ол – Торғай кен басқармасы екенін бәрімізде білеміз және ол мекемеде бүгінгі күні қаламыздың мыңға жуық азаматы еңбек етеді. Осы тұрғыда айтарым, біздің институтты да қала құраушы мекемелердің қатарына жатқызуға әбден болады. Институтта 360-тай адам жұ-

Сейітбек ҚУАНЫШБАЕВ, Ы. Алтынсарин атындағы Арқалық мемлекеттік педагогикалық институтының ректоры

ген түлектеріміздің 89 пайызы жұмысқа орналасты. Бұл біздің институтта білім беру сапасының жылдан-жылға артып келе жатқанын көрсетеді.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым

министрлігінің қолдауымен материалдық-техникалық базасы заманауи талаптарға сайкес және студенттердің толыққанды білім алуына барлық мүмкіндіктер бар. Жоғары оқу орнының ғылыми-оқытушылар құрамы жыл сайын алас және